

صنایع دستی و سوغات قوچان

قوچان منطقه سردسیری در شمال غرب مشهد است که صنایع دستی اصیل و سوغاتی های جذاب و متنوعی دارد. پوستین دوزی به عنوان یکی از صنایع دستی مردم قوچان، صنعتی شبیه دوخت چرم است با این تفاوت که در پوستین دوزی الیاف روی پوست حیوانات جدا نمی شود و به عنوان عایق حرارتی استفاده می شود. محصولات پوستین دوزی شامل کفش، ماتتو، زیر انداز و... است. گلیم نیز که معمولاً از نخ های پشمی که با رنگ های طبیعی رنگ شده اند تهیه می شود جلوه ای دیگر از صنایع دستی و سوغات قوچان است که بیشتر در بین عشایر رواج

غذاهای سنتی قوچان

همانند سایر نقاط میهن عزیزمان شهر قوچان نیز از تنوع غذایی خاصی برخوردار است. وجود اقوام مختلف و قرار گرفتن این شهر بر سر راه ابریشم بی شک از دلایل موثر بر تنوع سبد غذایی این شهر است. در ادامه به برخی از این غذاها اشاره می کنیم.

نان فطیر مسکه: این نان خوش طعم

که در فهرست غذاهای ملی ایران نیز به ثبت رسیده است بیشتر در فصل بهار پخته می شود. این نان که به کره محلی (مسکه) آغشته شده و

رویش شکر پاشیده می شود همراه با دوغ محلی میل می شود. **آش آبکش یا رشته**

سوزمه: این خوراکی مقوی و خوش طعم در تمام طول سال، حتی فصل گرما طبخ می

شود و طرفداران بسیاری دارد. برای تهیه این آش از رشته آشی، روغن محلی، ماست یا دوغ غلیظ، سیر و نعناع خشک استفاده می شود.

به دلیل رواج دامپروری در قوچان، محصولات لبنی نظیر شیر، دوغ، ماست، کره و روغن زرد به وفور در این شهرستان تولید می شود. رنگ و

بوی این محصولات در

بیشتر غذاهای مردم قوچان دیده می شود و به همین دلیل چندین کارخانه بزرگ تولید محصولات لبنی در این شهر فعالیت می کنند.

قورمه نیز که در زبان آذری

به معنای سرخ شده است از دیگر غذاهای قوچان است.

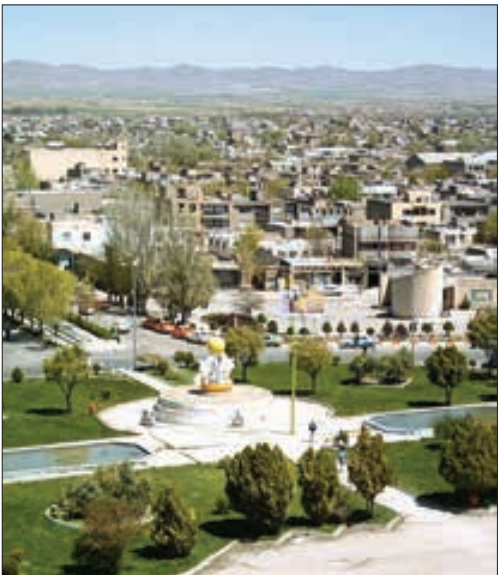
جالب است بدانید نبود یخچال و وسایل نگهداری طولانی غذا یکی از دلایل اصلی طبخ این غذا بوده است.

فرهنگ

در خصوص علت نام گذاری شهر قوچان دلایل مختلفی بیان شده است از جمله حضور ایل قوچانلو یا زیستن قوج های نگهبان در این منطقه.

در شهر قوچان اقوام مختلفی زندگی می کنند که به طور کلی به سه دسته فارس، ترک و کرمانج تقسیم می شوند. اکثریت مردم قوچان را فارس زبانان تشکیل می دهند که بازماندهای اقوام پارسی ساکن این منطقه هستند و گویشی نزدیک به تاتی دارند. تیره ترکان شامل قوم بیات و قوم افشار می شوند که چندین قرن پیش از آناتولی به این منطقه آمده اند و در آخر تیره کرد یا کرمانج که شامل ایل های بزرگی چون ایل قاجکانلو، ظفرانلو، بیچرانلو و... می شوند. البته اقلیت هایی از ترکمن ها، ارمنی ها، مازنی ها، بلوچ ها، آذری ها و حتی اعراب در این شهر زندگی می کنند.

باغ داری و گلّه داری از فعالیت های مهم مردم قوچان است. همچنین با وجود دو شهرک صنعتی و کارخانه های فولاد، کاشی، لوازم خانگی و... بخشی از مردم قوچان در این صنایع فعالیت می کنند. شهرستان قوچان محل زندگی ایل های گوناگون عشایر است. آداب و رسوم زیادی در بین عشایر وجود دارد که یکی از مهم ترین جلوه گاه های آن مراسم عروسی است. این جشن در بین عشایر دو شبانه روز به طول می انجامد و در طی آن برنامه هایی شامل اسب دوانی، رقص چوب و نواختن ساز و دهل توسط عاشق ها انجام می شود. کشتی باچوخه که به مناسبت های مختلف برگزار می شود و نواختن آواهای سنتی، از دیگر آداب و رسوم این شهرستان هستند.

دارد ، نقش و نگار گلیم در سراسر ایران از جمله شهر قوچان تنوع فراوانی دارد.

چاروق دوزی هم که بیشتر در بین ترک زبانان رواج داشته و دارد به عنوان صنعتی دیرینه در این شهر انجام می شود. چاروق پاپوشی است که با چرم دوخته می شود. مهم ترین سوغات قوچان اما، انگور و فراورده های آن از جمله کشمش و شیره انگور است. انگورهایی که در قوچان تولید می شود انواع مختلفی دارد؛ از جمله انگور سلطاننه، عسگری و خلیلی. این محصول ارزنده تا به حال از قوچان به بیش از ۱۷ کشور دنیا صادر شده است.

سفر به کهن ترین شهر خراسان

قوچان شهر هنر و طبیعت

امیر حسین صلاحی

روزنامه نگار

■ موزه مردم شناسی قوچان

موزه‌ای واقع در حاشیه میدان آزادی شهر قوچان، با مساحتی در حدود ۳۰۰ متر مربع که شامل بخش های مختلفی از جمله موسیقی سنتی، کُشتی با چوخه، چاروق دوزی، گلیم بافی، مراسم ازدواج عشایر، آهنگری و گله‌داری است . همچنین در این موزه مدل‌های انسانی زن و مرد با لباس های بومی، پوشاک محلی و عکس هایی از قوچان قدیم به نمایش گذاشته شده است.

■ امامزاده سلطان (ابراهیم‌ع)

یکی از مکان های مهم مذهبی، گردشگری و تاریخی شهر قوچان است که هر سال پذیرای هزاران زائر و گردشگر است. آستان این امامزاده در محلی معروف به قوچان عتیق واقع شده است و بنای آن شامل گنبدخانه، ایوان، شبستان های شرقی وغربی، گلدسته هایی در دو طرف بنا، رواق و اتاق هایی پیرامون آن است .

■ روستای شارک

روستایی واقع در شمال قوچان و در نزدیکی جاده باجگیران که به دلیل برخورداری از آب و هوایی معتدل و مطبوع و وجود آبشار و رودخانه دائمی و همچنین چشم انداز زیبا، سال های طولانی است که به مقصد گردشگران تبدیل شده است. مرقد امامزادگان علی بلاغ و امام باد به عنوان جاذبه های مذهبی نیز بر جذابیت و گردشگری این منطقه افزوده است.

■ حمام شازده

این بنای قدیمی که در خیابان گوهر شاد شهر قوچان واقع شده است در اواخر دوره قاجار بنا شد و در دوره پهلوی دستخوش تغییراتی گشت. این حمام دارای ۲ در ورودی برای خانم‌ها و آقایان بوده که هر کدام منتهی به فضای معماری مجزایی شامل پاشور، دالان، خزینه، سرپنجه، مخزن آب، نفاطخانه، مسجد و ... می‌شود. حمام شازده در سال ۱۳۸۲ توسط سازمان میراث فرهنگی در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید.

■ دره شخال

دره ای است به طول حدود ۱۸ کیلومتر و ارتفاع دیواره هایی که تا ۲۰۰ متر برآورد شده است در ۲۰ کیلومتری باجگیران و ۸۰ کیلومتری قوچان. این دره نام خود را از روستایی کوهپایه‌ای به همین نام گرفته است. آب و هوای دلپذیر، وجود رودخانه فصلی و همچنین درختان گردوی جنگلی با قدمت‌هایی بیش از ۲۰۰ سال به جذابیت های این منطقه افزوده و آن را به یکی از گردشگری پذیرترین مناطق خراسان رضوی تبدیل کرده است

رستوران ملت

مدیریت رستوران حسین گلشنیان اعلام می دارد ۶۲ سال خدمت به همشهریان عزیز افتخار ماست
نیشابور- میدان خیام -خیابان مدرس -مدرس یک ۶۲ سال گذشت...

رستوران ارم

یک بار امتحان کافی است
پیک رایگان

اکبری ۰۵۱۴۷۲۱۸۲۹۹
۰۵۱۴۷۲۱۸۲۹۸

صنایع دستی خوش لهجه

فروش عمده و جزئی محصولات دست بافت از پشم طبیعی و اصیل شتر و گوسفند شال کمر، جوراب، کلاه، دستکش، ساق بند، لیف حمام

۰۹۳۶۳۴۷۷۲۲۰

دخلوخرج

شنبه ۱۰ اسفند ۱۳۹۸ - شماره ۵۵

شماره ۲۰۳۳۰ *خراسان*

گردشگری

(قوچان)

درباره صنعت گردشگری

گردشگری سلامت

گردشگری پس از صنعت نفت و خودروسازی، سومین صنعت بزرگ جهان به شمار می‌رود. این صنعت تاثیر به سزایی بر در آمدهای ارزی کشورها دارد. گردشگری شاخه های فراوانی دارد نظیر گردشگری فرهنگی، گردشگری ورزشی، گردشگری ماجراجویانه، گردشگری مذهبی، گردشگری سلامت و... . آن چه که مبنای این تقسیم بندی است، نیت یا قصد اصلی گردشگر از گردشگری است. گردشگری سلامت تنها به درمان های پزشکی و بیمارستانی محدود نمی شود بلکه موضوعات مختلفی مثل درمان روحی و روانی را شامل می شود. بنابراین می شود به کشورهایی اشاره کرد که آب و هوای آن ها و امکانشان می تواند فضای آرامش بخشی برای گردشگران ایجاد کند؛ هاوایی، ایتالیا، سنگاپور، اسپانیا و نیوزیلند از جمله این مناطق اند. گردشگری پزشکی رایج ترین و حساس ترین زیر شاخه گردشگری سلامت است. این سفر برای درمان بیماری یا انجام عمل جراحی یا بررسی سلامت گردشگر در کلینیک‌ها و بیمارستان‌های مقصد انجام می شود. گردشگری سلامت به دلیل سر و کار داشتن با جان گردشگر از حساسیت بسیار بالایی برخوردار است. بی شک در این زمینه توانمندی یک کشور در علم پزشکی و خدمات درمانی بر خلاف دیگر اقسام گردشگری صرفاً با پول به دست نمی آید بلکه وجود پزشکان توانا و با تجربه، سابقه علم پزشکی، وجود زیرساخت‌های درمانی و نظارتی، تجهیزات پزشکی کامل و به روز و همچنین وجود قوانین و نظارت‌های پزشکی از الزامات این نوع گردشگری است.همچنین کشورهای مقصد گردشگری می توانند با ایجاد امکانات اقامتی و تفریحی، زمینه رفاه بیشتری را برای گردشگر ایجاد کنند و به تبع درآمد بیشتری را کسب کنند. از دلایل وجود گردشگری پزشکی می توان به مدت زمان انتظار بیماران، برای درمان در برخی کشورها، کیفیت درمان و مراقبت و به هزینه های کم درمان برخی کشور ها نسبت به سایر کشور ها اشاره کرد.

تایلند

کشور تایلند سالانه پذیرای یک میلیون و ۲۰۰ هزار گردشگر سلامت است. این کشور در بخش هایی چون عمل زیبایی و توان بخشی بسیار محبوب است. در حقیقت، تایلند ارزان ترین و کارآمدترین درمان های توان بخشی را در دنیا عرضه می کند.

مکزیک

این کشور هر سال از بیش از یک میلیون گردشگر سلامت پذیرایی می کند. نکته جالب درباره گردشگری سلامت در مکزیک آن است که ۷۰درصد گردشگران سلامت این کشور از ایالت های جنوبی آمریکا هستند که برای عمل های زیبایی، کاهش وزن و همچنین دندان پزشکی به این کشور سفر می کنند.

ایالات متحده آمریکا

هر سال، در حدود ۸۰۰ هزار بیمار از سراسر دنیا به آمریکا سفر می کنند. با وجود هزینه های بالای درمان در این کشور همچنان آمریکا جزو پنج مقصد برتر گردشگری سلامت است، زیرا بیمارانی که به آمریکا سفر می کنند عموماً به دنبال جراحی های پیچیده، جدید و سخت هستند و حاضرند برای این عمل ها هزینه زیادی صرف کنند.

سنگاپور

سالانه بیش از نیم میلیون بیمار به سنگاپور سفر و عموماً با انواع سرطان دست و پنجه نرم می کنند. این مسئله به این دلیل است که سنگاپور پیشرفته ترین و کارآمد ترین مراکز درمانی برای تشخیص و درمان این نوع بیماری را دارد.

هندوستان

در پایان این لیست هند قرار دارد که سالانه ۴۰۰ هزار گردشگر سلامت را به درون مرزهای خود جذب می کند. این کشور از جهت درمان بیماری های قلبی و ارتوپدی در میان بیماران محبوب است. همچنین بخشی از مسافران درمانی این کشور، بیمارانی از کشورهای شمال آفریقا هستند که به دنبال تشخیص و درمان سرطان هستند. در کشور ما نیز اقداماتی در جهت افزایش گردشگران سلامت انجام گرفته است. هم اکنون گردشگران سلامت که اکثراً از کشورهای منطقه از جمله کشورهای عراق، ترکمنستان، پاکستان و افغانستان هستند راهی ایران می شوند. این نوع گردشگری در ایران رشد قابل توجهی داشته است تا جایی که در سال ۹۵ میزان درآمد های این نوع گردشگری در کشور ما یک میلیارد دلار برآورد شده است. البته با وجود ظرفیت های موجود پزشکی و وجود تنوع طبیعی در کشور می شود این صنعت را توسعه بیشتری داد.

محمداشرف

امیر حسین صلاحی

۰۹۰۳۰۷۹۵۷۶۵